

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „АГРАРНА ИКОНОМИКА“

Приета от ФС (протокол №11/25.04.2024)

Приета от КС (протокол № 7/ 11.04.2024)

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Денка Златева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „МЕНИДЖМЪНТ НА АГРАРНИЯ БИЗНЕС“

ЗА СПЕЦ: „Аграрен бизнес“; ОКС „бакалавър“ – редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 4; СЕМЕСТЪР: 8

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 150 ч.; в т.ч. аудиторна 90ч.

КРЕДИТИ: 5

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т.ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	90	-

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р Гергана Славова)

2.
(гл. ас. д-р Радмил Николов)

Ръководител катедра:

Катедра „Аграрна икономика“ (проф. д-р Теодорина Турлакова)

I. АНОТАЦИЯ

Учебната дисциплина “Мениджмънт на Аграрния бизнес ” има теоретико-приложен характер. С дисциплината се акцентира, върху управленските аспекти на аграрния бизнес. Разглеждат се основните фактори за успех на съвременния етап на развитие на аграрните фирми. Отделните теми са взаимосвързани по между си и знанията, които студентите придобиват са комплексни, последователни и логически свързани с най-важните аспекти на управлението в аграрната сфера на дейност.

На база на настоящата дисциплина студентите ще могат да се запознаят със същността, особеностите и етапите на мениджмънта на аграрната бизнес организация. Те ще придобият знания и умения в следните основни направления на аграрния мениджмънт: управление на поземлените ресурси; управление на техническите средства; управление на човешките ресурси; управление на финансовите средства, стратегическо управление в аграрната сфера, управление базирано на иновации и нови технологии, управление в областта на растениевъдните дейности и управление в областта на животновъдството, както и автоматизиране и роботизиране на управленските процеси. При представяне на посочените теми вниманието се насочва към управленските аспекти на аграрния бизнес. Обхванати в учебната дисциплина са взаимоотношенията между мениджърите и персонала на аграрното предприятие, тяхната компетентност и мотивация за постигане на поставените цели

Всичко това формира в студентите бакалаври личностна, гражданска и предприемаческа **компетентности**. Личностната компетентност е свързана със способността на студентите да придобият умение и знания за да се справят в сложни ситуации и несигурна среда, както и да планират и разширяват своите познания за да ги приложат на практика при вземане на конкретни управленски решения в аграрната сфера на производство. Предприемаческата компетентност е свързана със способността им да планират свои самостоятелен бизнес базиран на различни форми и начини за реализация на произведената от тях продукция. Дисциплината формира и гражданска компетентност свързана с умението за вземане на правилни решения и опазване на околната среда. Тя кореспондира с всички технологични, организационни и предприемачески дисциплини, преподавани в катедра „Аграрна икономика“. Поради това можем да кажем че е **интердисциплинарна**. С нея допирни точки и познания се придобиват в областта на растениевъдство, животновъдство, отчасти в опазване на околната среда и в областта на производство на храни, био производство и екологосъобразно производство. Освен това тя е пряко свързана с иновации, предприемачество, автоматизация и роботизация на аграрния сектор, а също и с уменията и възприятията за формиране на лидерски познания и умения в областта на аграрния мениджмънт. Дисциплината осигурява и стимулира придобиването на по-широкопрофилна подготовка с хибриден характер, постигната като резултат от извършени научни изследвания на екипа лектори в областите на други професионални направления, като микро и макроикономика, психология, екология, растителни и животновъдни технологии, което дава възможност на студентите да придобият специфични знания и компетенции от професионални направления извън икономиката и управлението.

12.00.02 PR

Стр. 2 от 6

Ревизия 03/04.02.2022 г.

12.00.02 PR

Стр. 2 от 6

Ревизия 03/04.02.2022 г.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
1.	Същност и особености на мениджмънта в аграрната бизнес организация.	2	2	
1.1	Специфика на аграрния бизнес и неговото управление			
1.2	Специфични фактори и ресурси оказващи влияние			
2.	Икономически школи и концепции в мениджмънта и приложението им в аграрния бизнес	2	2	
2.1	Възникване и развитие. Управленски школи в мениджмънта			
2.2	Аграрен бизнес и приложение на управленските школи от различните етапи			
3.	Основни етапи и функции в процеса на управление на аграрната бизнес организация	2	2	
3.1	Основни етапи			
3.2	Функции на управление в Аграрния бизнес			
4.	Анализ на средата на аграрната бизнес организация	2	2	
4.1	Анализ на вътрешната среда			
4.2	Анализ на външната среда. Микро, макро и глобален анализ			
5.	Организационно-управленски структури в аграрния бизнес	2	2	
5.1	Линейна структура на управление			
5.2	Щабна структура на управление			
5.3	Матрична структура на управление			
6.	Проявление на аграрния мениджмънт в различните видове организационно стопански форми	2	2	
6.1	Управление на земеделски кооперации			
6.2	Управление на земеделски производствени бази			
6.3	Управление на ЕТ и земеделски производители			
6.4	Мениджмънт на АД, КДА, ЕООД и ООД в АБ			

7.	Оперативно и стратегическо управление в аграрния бизнес.	2	2	
7.1	Същност на стратегическото и оперативното управление			
7.2	Видове стратегии и методи за стратегически анализ			
8.	Управление на поземлените ресурси в аграрния бизнес	2	2	
8.1	Особености на земята, като основен фактор на производство			
8.2	Трансформация на земята и паспортизация на полетата в аграрната организация			
9.	Управление на човешките ресурси в аграрния бизнес	2	2	
9.1	Набиране, подбор, развитие и обучение на персонала в аграрната фирма			
9.2	Нормиране и заплащане на труда в аграрната бизнес организация			
10.	Управление на техническите средства в аграрния бизнес	2	2	
10.1	Машинотракторен парк.			
10.2	Видове самоходни машини и прикачен инвентар в селското стопанство			
11.	Управление на финансовите ресурси в аграрния бизнес	2	2	
11.1	Определяне на видовете разходи и тяхното планиране и управление			
11.2	Приходи, оборот, финансов резултат			
11.3	Ликвидност, рентабилност и ефективност			
12.	Информационен мениджмънт в аграрния бизнес, организация и система на контрол и контролинг в нея.	2	2	
12.1	Информационни системи в управлението на аграрния бизнес			
12.2	Организация на контрол и контролинг в аграрния бизнес			
13.	Мениджмънт на процесите в растениевъдството	2	2	
13.1	Вземане на оперативни управленски решения при растителна производствена дейност			
13.2	Методически стъпки за разработване на бизнес план за растениевъдно производство			
14.	Мениджмънт на процесите в животновъдството	2	2	

14.1	Определяне на необходимата продукция от животновъдство в аграрната сфера			
14.2	Определяне Структура на стадото			
14.2	Отчитане оборот на стадото			
15.	Планиране и управление на процесите в аграрния бизнес при съвремените условия на автоматизация и диверсификация на стопанства с диверсифицирани селскостопански дейности	2	2	
15.1	Развитие на аграрния бизнес чрез диверсификация на дейности			
15.2	Планиране и управление на аграрното стопанство с приоритетна растителна и животинска насоченост			
15.3	Планиране и управление на земеделско стопанство с фуражна насоченост			
	Общо:	30	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

Но. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА ¹	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Решаване на практически казуси	1	10
1.2.	Разработване на курсов проект	1	10
1.3.	Презентация и защита на курсов проект	1	10
	Общо за семестриалното оценяване:	3	30
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит	1	60
	Общо за сесийното оценяване:	1	60
	Общо за всички форми на контрол:	4	90

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Ангелов, Д.; Дойчинова, Ю.; Станимирова, М., „Мениджмънт на аграрното предприятие”, изд.”Наука и икономика”, ИУ-Варна, 2005,
2. Кънчев, Ив., Дойчинова, Ю. „Аграрен мениджмънт”, изд.”Стопанство”, С., 2005

¹ При дисциплини, които завършват с текуща оценка се попълва само т. 1 Семестриално оценяване, съгласно чл.21, ал. 2 от Правилника за оценяване на знанията, уменията и компетентностите на студентите в Икономически университет – Варна.

3. Славова, Г., „ Мениджмънт в аграрния бизнес, учебник, изд. „Наука и икономика”, ИУ-Варна, 2015 г.
4. Славова, Г., „ Мениджмънт в аграрния бизнес, ръководство, изд. „Наука и икономика”, ИУ-Варна, 2016 г.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Ангелов, Д., Маринов, М. Икономика на предприятието. Университетско издателство, ИУ - Варна, 1995.
2. Дойчинова Ю., Икономика и управление на семейното земеделско стопанство, С., Валди, 2003.
3. Киречев, Д., Николов, Р., Подходът «Верига на стойността», аспект на устойчивост за предприятията от агробизнеса на пазара, Управление и устойчиво развитие, бр.3, 2011
4. Киречев, Д., Възможности за използване на системата «контрактно фермерство», за постигане на устойчив растеж, Управление и устойчиво развитие, бр.6, 2012,
5. Кънчев И. и др., Агробизнес, С., Век-22, 1992.
6. Кънчев, И., Ю. Дойчинова. Аграрен мениджмънт (първа и втора част). Университетско издателство “Стопанство”, С., 1997.
7. Славова, Г, Т. Турлакова. «Предприемачески и управленски стратегии за устойчиво развитие на аграрния бизнес», "Управление и устойчиво развитие", списание на лесотехнически университет, 2012
8. Славова, Г.,» Управленски структури и органи в областта на растителната защита»”, "Управление и устойчиво развитие", списание на лесотехнически университет, 2012
9. Славова, Г. Формирование выбора стратегии управления транснациональных корпораций, журнал „Экономика, социология и право”, журнал научных публикаций, 9, сентябрь, 2012
10. Славова, Г., » Связь интегрированного управления со стратегическим управлением», Вестник современной науки, Научно-теоретический журнал, 2015
11. Станимирова, М,Станимиров,Е.,Турлакова, Т.,Георгиева, Т., Аграрен маркетинг» (учебник), Изд. „Наука и икономика”, ИУ-Варна, 2012 г.
12. Turlakova, T. Integrated development through diversification and multifunctional use of resources, сп. Известия, Съюза на учените-Варна, 2014
13. Kinicki, A. ,Williams. Br., “Management: A Practical Introduction” London, McGraw-Hill/Irwin, England,2010
14. Macleod,A. P. Haygarth, Science of the total environment, Integrating water and agricultural management under climate change,vol. 408, issue 23, 2010;
15. Goldberg, D. A Concept of Agribusiness, Boston: Mass, Research Division, Harvard Business School, 1957.